

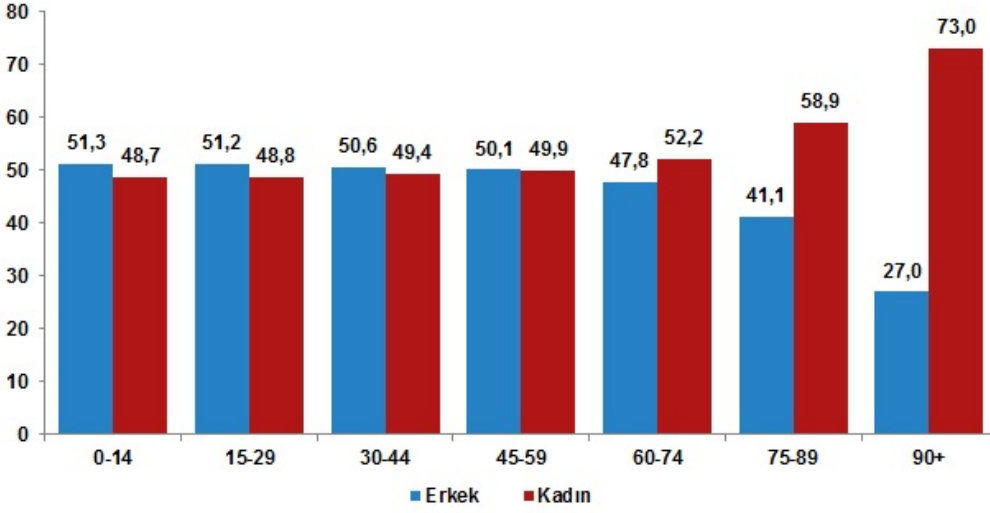
Sayı: 33732 06 Mart 2020 Saat: 10:00

İstatistiklerle Kadın, 2019

Türkiye nüfusunun %49,8'ini kadınlar, %50,2'sini erkekler oluşturdu

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre; 2019 yılında, kadın nüfus 41 milyon 433 bin 861 kişi, erkek nüfus 41 milyon 721 bin 136 kişi oldu. Diğer bir ifadeyle; toplam nüfusun %49,8'ini kadınlar, %50,2'sini ise erkekler oluşturdu. Kadınlar ile erkekler arasındaki bu oransal denge, kadınların daha uzun yaşaması nedeniyle, 60 ve daha yukarı yaş grubundan itibaren kadınların lehine değişti. Kadın nüfusun oranı, 60-74 yaş grubunda %52,2 iken 90 ve üzeri yaş grubunda %73,0 oldu.

Cinsiyete ve yaş grubuna göre nüfus oranı (%), 2019

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2019

Doğuşta beklenen yaşam süresi kadınlarda 81,0 yıl, erkeklerde 75,6 yıl oldu

Hayat tabloları, 2016-2018 sonuçlarına göre; doğuşta beklenen yaşam süresi, Türkiye geneli için toplamda 78,3 yıl, kadınlarda 81,0 yıl, erkeklerde 75,6 yıl oldu. Genel olarak kadınlar erkeklerden daha uzun süre yaşamakta olup doğuşta beklenen yaşam süresi farkı 5,4 yıldır.

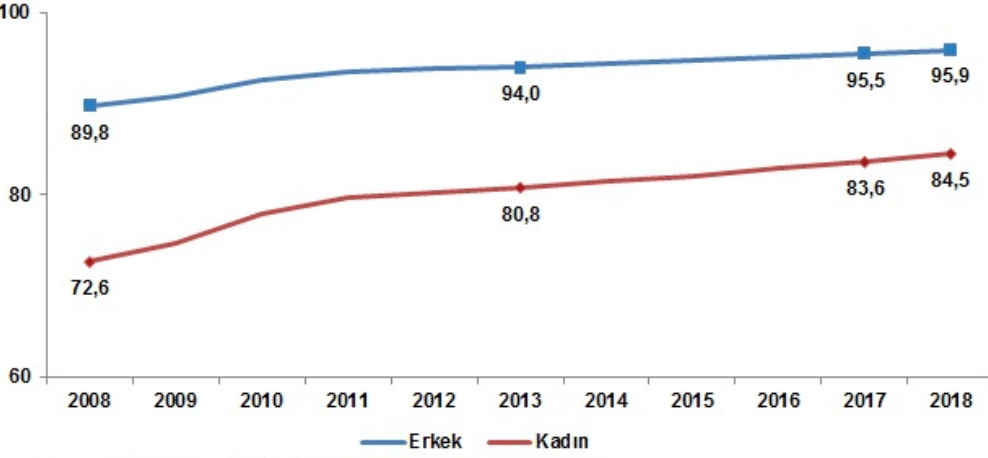
Doğuşta sağlıklı yaşam süresi kadınlarda 56,8 yıl, erkeklerde 59,9 yıl oldu

Sağlıklı yaşam süresi, belirli bir yaştaki kişinin günlük hayattaki faaliyetlerini sınırlandıracak bir sağlık sorunu olmadan yaşaması beklenen yıl sayısı olarak tanımlanır. Hayat tabloları, 2016-2018 sonuçlarına göre; sıfır yaşında bulunan bir kişi için sağlıklı yaşam süresi, Türkiye'de toplamda 58,3 yıl, kadınlarda 56,8 yıl ve erkeklerde 59,9 yıl olarak hesaplandı. Buna göre, erkeklerin sağlıklı yaşam süresinin kadınlardan 3,1 yıl daha uzun olduğu görüldü.

En az bir eğitim düzeyini tamamlayan kadınların oranı %84,5 oldu

Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı sonuçlarına göre; 2008-2018 yılları arasında, 25 ve daha yukarı yaşta olan ve en az bir eğitim düzeyini tamamlayanların toplam nüfus içindeki oranının yıllar itibarıyla arttığı görüldü. En az bir eğitim düzeyini tamamlayan 25 ve daha yukarı yaştaki bireylerin toplam nüfus içindeki oranı, 2008 yılında %81,1 iken 2018 yılında %90,1 oldu. En az bir eğitim düzeyini tamamlayanların oranı cinsiyete göre incelendiğinde; 2008 yılında, kadınlarda %72,6, erkeklerde %89,8 olan bu oran, 2018 yılında sırasıyla %84,5 ve %95,9 oldu.

Cinsiyete göre en az bir eğitim düzeyini tamamlayanların oranı (%), 2008-2018

Kaynak: TÜİK, Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı, 2008-2018

En az üniversite mezunu olan 25 ve daha yukarı yaştaki nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ise 2008 yılında %9,8 iken 2018 yılında %19,9 oldu. Bu oran cinsiyete göre incelendiğinde; 2008 yılında 25 ve daha yukarı yaşta olup en az üniversite mezunu olan kadınların oranı %7,6, erkeklerin oranı %12,1 iken bu oran 2018 yılında kadınlarda %17,5, erkeklerde ise %22,4 oldu.

Cinsiyete göre seçilmiş göstergeler, 2018

	(%)		
	Toplam	Erkek	Kadın
Okuryazar olmayan nüfus oranı (25+ yaş)	4,5	1,3	7,6
Yüksekökol veya fakülteden mezun nüfus oranı (25+ yaş)	19,9	22,4	17,5
İstihdam oranı (15+ yaş)	47,4	65,7	29,4
İşgücüne katılma oranı (15+ yaş)	53,2	72,7	34,2
İşsizlik oranı (15+ yaş)	11,0	9,5	13,9

Kaynak: TÜİK, Ulusal Eğitim İstatistikleri Veri Tabanı, 2018

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2018

En yüksek kadın istihdam oranı TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop) bölgesinde görüldü

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; 2018 yılında, Türkiye'de 15 ve daha yukarı yaştaki istihdam edilenlerin oranı %47,4 olup bu oran kadınlarda %29,4, erkeklerde ise %65,7 oldu.

En yüksek istihdam oranı, 2018 yılında %55,3 ile TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) bölgesinde gerçekleşti. En düşük istihdam oranı ise %30,5 ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) bölgesinde oldu. En yüksek kadın istihdam oranı, %40,4 ile TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop) bölgesinde iken en yüksek erkek istihdam oranı, %75,0 ile TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) bölgesinde gerçekleşti. En düşük istihdam oranı ise kadınlarda %11,9, erkeklerde %50,8 ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) bölgesinde oldu.

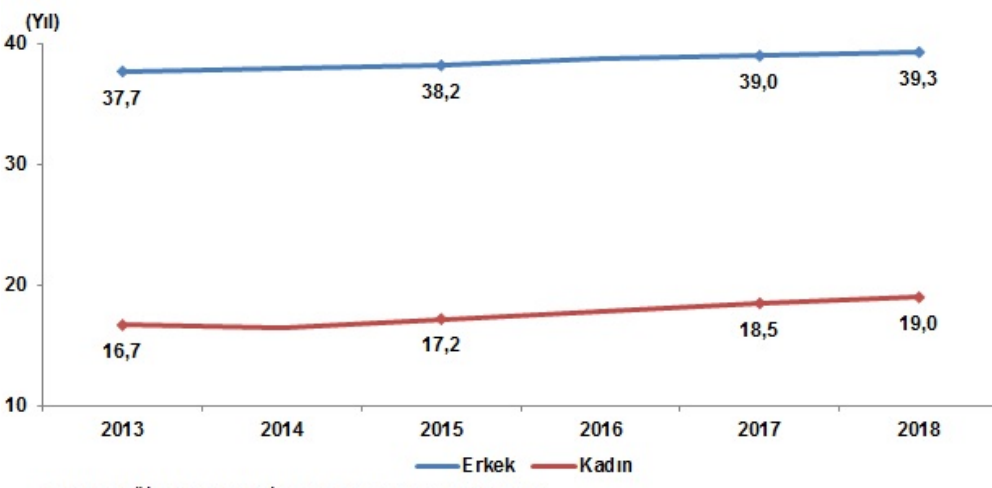
Hanesinde 3 yaşın altında çocuğu olan 25-49 yaş grubundaki kadın istihdam oranı %26,5 oldu

Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; hanesinde 3 yaşın altında çocuğu olan 25-49 yaş grubundaki bireylerin istihdam oranı, 2014 yılında %59,8 iken 2018 yılında %60,5 oldu. Bu oran cinsiyete göre incelendiğinde; 2018 yılında hanesinde 3 yaşın altında çocuğu olan 25-49 yaş grubundaki kadınların istihdam oranının %26,5, erkeklerin istihdam oranının ise %90,4 olduğu görüldü.

Kadınların çalışma hayatında kalma süresi 6 yılda 2,3 yıl arttı

Çalışma hayatında kalma süresi, bir kişinin hayatı boyunca işgücü piyasasında aktif olması beklenen yıl sayısı olarak tanımlanır. Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; çalışma hayatında kalma süresi, 2013 yılında 15 ve daha yukarı yaştaki kadınlarda 16,7 yıl, erkeklerde 37,7 yıl iken 2018 yılında çalışma hayatında kalma süresi kadınlarda 19,0 yıl, erkeklerde 39,3 yıl oldu.

Çalışma hayatı süresi, 2013-2018

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2013-2018

Erkeklerin yıllık ortalama brüt kazancı daha fazla oldu

Kazanç Yapısı Araştırması, 2018 sonuçlarına göre; 2018 yılında yıllık ortalama brüt kazanç 49 bin 001 TL oldu. Bu değer, kadınlar için 46 bin 208 TL, erkekler için 50 bin 297 TL olarak tahmin edildi.

Kadınların en yüksek kazanç elde ettiği sektör, finans ve sigorta faaliyetleri oldu

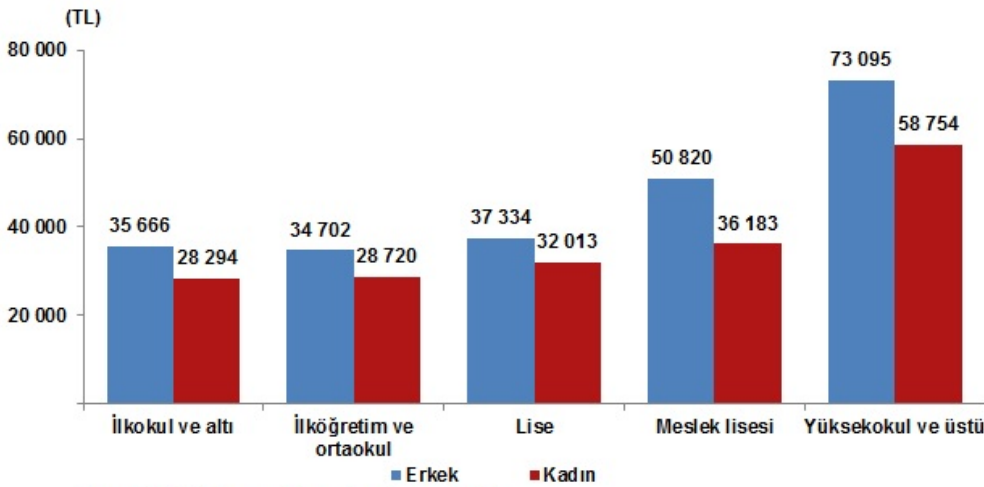
Ücretli çalışanların brüt kazançları, ekonomik faaliyet kolu ayrımında incelendiğinde; en yüksek aylık ortalama brüt ücretin 7 bin 492 TL ile "bilgi ve iletişim" ekonomik faaliyet kolunda olduğu görüldü. Bu sektörü, 6 bin 559 TL ile "finans ve sigorta faaliyetleri" sektörü izledi. En düşük aylık ortalama brüt kazanç ise 2 bin 872 TL ile "konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektöründe elde edildi. Bunu 2 bin 999 TL aylık ortalama brüt kazanç ile "idari ve destek hizmet faaliyetleri" sektörü izledi.

Ekonomik faaliyet koluna göre elde edilen brüt kazanç cinsiyet ayrımında incelendiğinde; en yüksek aylık ortalama brüt ücretini, kadınların 6 bin 428 TL ile "finans ve sigorta faaliyetleri" sektöründen, erkeklerin 7 bin 974 TL ile "bilgi ve iletişim" sektöründen elde ettiği görülürken en düşük aylık ortalama brüt ücretini, kadınların 2 bin 663 TL ile erkeklerin ise 2 bin 974 TL ile "konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri" sektöründen elde ettiği görüldü.

Kadınlar tüm eğitim düzeylerinde erkeklerden daha düşük ücret aldı

Cinsiyete dayalı ücret farkı, erkek ve kadın arasındaki ücret farkının erkek ücreti içindeki yüzdesi olarak tanımlanır. Bu göstergeler, yıllık ortalama düzenli brüt ücret kullanılarak hesaplandı. Kazanç Yapısı Araştırması, 2018 sonuçlarına göre; cinsiyete dayalı ücret farkı toplamda ve tüm eğitim düzeylerinde erkek ücretinin lehine gerçekleşti. Cinsiyete dayalı ücret farkı toplamda %7,7 oldu. Bu fark, en fazla %28,8 ile meslek lisesi mezunu erkekler ve kadınlar arasında görülürken en az fark %14,3 ile lise mezunu erkekler ve kadınlar arasında oldu.

Cinsiyet ve eğitim durumuna göre yıllık ortalama düzenli brüt ücret, 2018

Kaynak: TÜİK, Kazanç Yapısı Araştırması, 2018

Çalışan kadınların %61,0'ı, erkeklerin ise %57,3'ü zaman baskısı olmadan çalıştı

Yeterli olmadığı düşünülen zaman aralığında görevi bitirmek zorunda olmak zaman baskısı altında çalışmayı ifade etmektedir. İş Organizasyonu ve Çalışma Zamanı Düzenlemeleri Araştırması, 2019 sonuçlarına göre; istihdamda olanların %41,5'i zaman baskısı altında çalıştığını belirlerken %58,5'i zaman baskısı olmadan çalıştığını ifade etti. Zaman baskısı altında çalıştığını belirten kadınların oranı %39,0 iken bu oran erkeklerde %42,7 oldu.

Kadınların ev ile iş arası ortalama ulaşım sürelerinin erkeklere göre daha az olduğu görüldü

İş Organizasyonu ve Çalışma Zamanı Düzenlemeleri Araştırması, 2019 sonuçlarına göre; çalışanların %30,3'ü ev ile iş arası ortalama ulaşım süresinin 15 dakikanın altında olduğunu belirtirken %30,3'ü 15-29 dakika arasında, %26,6'sı 30-59 dakika, %6,2'si ise 60-89 dakika arasında işyerine ulaştığını belirtti. Ev ile iş arasındaki ulaşım süresini 90 dakika ve üstü olarak belirtenlerin oranı ise %1,3 olarak gerçekleşti. Çalışanların %5,4'ü işlerini kendi evinden yürüttüğünü belirtti.

Kadın çalışanların %32,0'ı, erkek çalışanların ise %29,5'i ev ile iş arası ortalama ulaşım süresinin 15 dakikanın altında olduğunu belirtirken işlerini kendi evinden yürüttüğünü belirten kadınların oranı %11,4, erkeklerin oranı %2,5 oldu. Kadınların ev ile iş arası ortalama ulaşım sürelerinin erkeklere göre daha az olduğu ve daha fazla kendi evinden işlerini yürüttükleri görüldü.

Çalışan kadınların %68,6'sı işe geliş gidiş için harcanan zamandan memnun oldu

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre; 2019 yılında çalışanların %69,0'ı işe geliş gidiş için harcanan zamandan memnun olduğunu belirtirken kadın çalışanlarda bu oran %68,6, erkek çalışanlarda ise %69,1 olarak gözlemlendi.

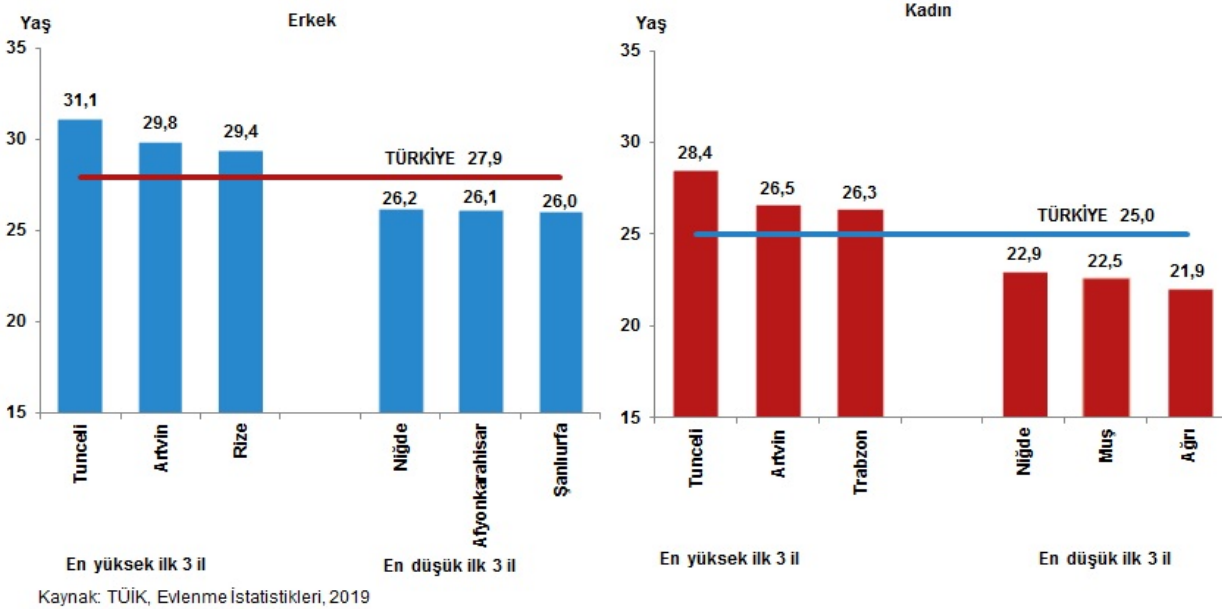
Kadın milletvekili oranı %17,3 oldu

Türkiye Büyük Millet Meclisi verilerine göre; 2019 yılında 589 milletvekili içerisinde kadın milletvekili sayısının 102, erkek milletvekili sayısının ise 487 olduğu görüldü. Meclise giren kadın milletvekili oranı, 2007 yılında %9,1 iken bu oran 2019 yılında %17,3 oldu.

Ortalama ilk evlenme yaşı kadınlarda 25,0, erkeklerde 27,9 oldu

Evlenme istatistiklerine göre; resmi olarak ilk evliliğini 2019 yılında yapmış olan kadınların ortalama evlenme yaşı 25,0 iken erkeklerin 27,9 oldu. Ortalama ilk evlenme yaşının en yüksek olduğu il, kadınlarda 28,4 yaş, erkeklerde 31,1 yaş ile Tunceli oldu. Ortalama ilk evlenme yaşının en düşük olduğu iller ise kadınlarda 21,9 yaş ile Ağrı, erkeklerde 26,0 yaş ile Şanlıurfa oldu.

En yüksek ve en düşük ortalama ilk evlenme yaşına sahip ilk 3 ilin cinsiyete göre dağılımı, 2019

Kadınların %14,3'ünün eğitim seviyelerinin eşlerinden daha yüksek olduğu görüldü

ADNKS sonuçlarına göre; resmi evliliklerde eşler arasındaki eğitim farkı incelendiğinde, 2018 yılında kadınların %41,2'sinin kendilerinden daha yüksek eğitimli erkeklerle evli olduğu, eşlerinden daha yüksek eğitimli olan kadınların oranının ise %14,3 olduğu görüldü. Eğitim seviyeleri aynı olan eşlerin oranı %43,1, eğitim seviyeleri farkı bilinmeyen eşlerin oranı ise %1,5 oldu.

Kaba boşanma hızı binde 1,88 oldu

Boşanma istatistiklerine göre; 2019 yılında kaba boşanma hızı binde 1,88 oldu. İllere göre incelendiğinde; kaba boşanma hızının en yüksek olduğu il, binde 2,95 ile İzmir oldu. Bu ili binde 2,88 ile Antalya, binde 2,71 ile Muğla izledi. Kaba boşanma hızının en düşük olduğu il ise binde 0,25 ile Hakkari oldu. Bu ili binde 0,33 ile Siirt ve Muş izledi.

Cep telefonu kullanan kadınların oranı %90,2 oldu

Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre; 2019 yılı Ocak-Mart aylarını kapsayan üç aylık dönemde, 16-74 yaş grubundaki bireylerin cep telefonu kullanım oranı %93,5 oldu. Bu oran, kadınlarda %90,2, erkeklerde ise %96,9 olarak gerçekleşti.

Kadınlar en fazla dolaşım sistemi hastalıkları nedeniyle yaşamını yitirdi

Ölüm nedeni istatistikleri sonuçlarına göre; 2018 yılında Türkiye genelinde ölüm nedenleri incelendiğinde ilk sırada %38,4 ile

dolaşım sistemi hastalıkları yer alırken, ikinci sırada %19,7 ile iyi ve kötü huylu tümörler, üçüncü sırada ise %12,5 ile solunum sistemi hastalıkları yer aldı.

Cinsiyete göre ölüm nedeni istatistikleri incelendiğinde; sıralamada kadın erkek arasında önemli bir fark gözlenmezken, dolaşım sistemi hastalıkları nedeniyle yaşamını yitiren kadınların erkeklerden daha fazla olduğu görüldü. Buna göre; ölüm nedenleri arasında ilk sırada yer alan dolaşım sistemi hastalıkları nedeniyle hayatını kaybeden kadınların oranı %42,2 iken erkeklerin oranı %35,3 oldu.

Kadınlar erkeklerden daha mutlu oldu

Yaşam memnuniyeti araştırması sonuçlarına göre; 2019 yılında mutlu olduğunu beyan eden bireylerin oranı %52,4 oldu. Kadınlarda mutluluk oranı %57,0 iken erkeklerde bu oran %47,6 oldu. Evli bireylerin %55,6'sının, evli olmayan bireylerin ise %45,1'inin mutlu olduğu görüldü. Evli kadınların %60,2'si, evli erkeklerin %50,6'sı mutlu olduklarını beyan ederken evli olmayan kadınların ise %49,1'i, evli olmayan erkeklerin %41,3'ü mutlu olduğunu ifade etti.

Bu konuyla ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Mart 2021'dir.

AÇIKLAMALAR

Kadınların sosyal ve ekonomik konumlarını iyileştirmek için sorumluluğu bulunan tüm taraflarca çalışmalar yapılması ve olumsuz göstergelerin işaret ettiği alanlarda iyileştirilmelerin yapılması gerekliliği bir gerçektir. Bu alanda gerekli politikaların oluşturulması ve oluşturulan politikaların sağlıklı bir şekilde izlenebilmesi amacıyla, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) web sayfasında 16 başlık altında 129 göstergelyi içeren Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Veri Seti yayımlanmaktadır.

Bununla birlikte TÜİK ilk defa 2017 yılında Birleşmiş Milletler (BM) Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Minimum Gösterge Seti'ni TÜİK web sayfasında Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri Veri Seti altında http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1068 linki üzerinden yayımlamıştır. BM İstatistik Komisyonu tarafından 2013 yılında kabul edilen BM Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri 52 Minimum Gösterge Seti, toplumsal cinsiyet istatistikleri konusunda, ulusal düzeyde üretilen ve uluslararası düzeyde karşılaştırılabilirliği olan göstergelerdir.

TS33732

Teknik bilgi için: Aslıhan KABADAYI
Telefon: +90 312 454 78 54
e.posta: aslihan.kabadayi@tuik.gov.tr

Bilgi talebi için: Bilgi Dağıtım Grubu
Telefon: +90 312 454 72 56
e.posta: bilgi@tuik.gov.tr

 / tuikbilgi
 / tuikbilgi